

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

V rozesílce s číslem 9/2015 najdete pozvánky a informace o akcích v regionu, upozornění na grantové výzvy, tipy na výukové programy, soutěže, zajímavé články i příklady dobré praxe.

V týdnu od 30. května do 5. června 2015 proběhne **Evropský týden udržitelného rozvoje**. Jde o celoevropskou iniciativu propagující myšlenku **udržitelného rozvoje** a iniciativy, které se udržitelnému rozvoji věnují. Poprvé proběhne i v České republice jako souhrn konferencí, výstav, trhů, filmových promítání, komunitních akcí, prezentací udržitelných podniků, vzdělávacích projektů a dalších aktivit po celém území ČR, potažmo Evropy. Jednou z akcí je i **Den pro přírodu, 5. června na hradě v Malenovicích**. Zapojit se může každý! [Více o ETUR »](#)

Na hradě v Malenovicích ve Zlíně proběhne již v pátek 5. června DEN PRO PŘÍRODU – XII. Krajský veletrh EVVO. Udělejte si školní či rodinný výlet na místo, kde bude v jednom dni k vidění to nejlepší z ekovýchovy v našem regionu. Pro školy, družiny, zájmové kroužky, rodiny s dětmi i veřejnost připravujeme celodenní program (9-18 hodin): kostýmová prohlídka hradu a zoologická expozice, velká hra Cesta za lískovým keřem, zahradní stezka brouka Pytlíka, putování za vůní medu, hledačka pokladu, bylinková miniškola, co se děje na statku, ukázky dravců, výstava Pestrost ptačího světa, pojízdný biograf i divadlo, hry, objevování a bádání, pozorování Slunce, zážitky, tvořivé, výtvarné i hudební dílny, ukázky řemesel, ochutnávky zdravých dobrot, regionální a fairtradové občerstvení. Prodej regionálních výrobků, publikací a her.

Místo je přístupné veřejnou dopravou ze všech směrů, parkování pro autobusy a i auta je možné v okolí hradu, více na <http://www.liska-evvo.cz/doc/regionalni-vzdelavaci-akce>

Upozorňujeme na probíhající i plánované osvětové kampaně Lísky:

- **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, 1.5.-30.6.2015**

Garant: Centrum Veronica Hostětín

Aktuální zprávy z kampaně na Facebooku: <https://www.facebook.com/prirodnizahrada>

Na stránkách <http://www.veronica.cz/?id=587> můžete získat informace o přírodních zahradách.

Stránky vznikají v rámci kampaně Přírodní zahrada, která byla finančně podpořena v grantovém řízení Ministerstva životního prostředí.

- **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené – dny pro fair trade, 9.-25.5.2015,**

Garant: Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště

- **STROMY a my, 20.9.- 30.10.2015,**

Garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

- **Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve ZK, celoročně,**

Garant: VIS Bílé Karpáty, Veselí n. M.

V rámci kampaní se můžete zapojit do soutěží, programů, vycházek a exkurzí, získat metodické materiály nebo připravit vlastní program ve své organizaci a přiblížit tak téma dětem i široké veřejnosti. Kampaně najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> a na Facebooku.

- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Líska, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Přehled akcí v regionu** najdete na webu Líska v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální fotografie z akcí Líska** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Z obsahu čísla 9/2015:

strana

Kde Líska pomáhá	3
Aktuality a novinky	3
Zdroje (nejen) pro EVVO	4
Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu	5
Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR	6
Vzdělávání a metodická podpora EVVO	6
Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi	7
Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy	7
Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí	7
Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí	8
Skutečně zdravá škola	8
Zelené okénko	9
Fair Trade (Spravedlivý obchod)	9
Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky	10
Recepty z naší kuchyně	10
Přírodní zahrady	12
Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály	12
Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy	13
Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články	14
Environmentální informační servis Líska	14

V příloze najdete:

Rozesílku 9/2015 - celý text v PDF
 Pozvánku na Den pro přírodu
 Pozvánka na kosení
 TZ k Férové snídani

Klub Líska má 52 členů. Velmi si toho vážíme a děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Líska líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Líska i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

[Přečtěte si](#), jak Klub Líska funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Máte svůj oblíbený citát? Pošlete nám ho. V každé rozesílce se s Vámi o jeden podělíme.

Tentokrát jsme opět sáhli do pranostik: „Májová kapka platí nad dukát“... tak se nezlobte, když občas sprchne.

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhaovice.cz

Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti. Přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Aktuality a novinky

- **Nová mapa sociálních inovátorů v České republice** - přehled lidí, kterým se "daří měnit svět k lepšímu". Mapu je lepší si stáhnout na disk: <http://ashoka-cee.org/.../.../Changemaker-map-Czech-Republic.pdf> Je to pro nás náramný pocit, společnost tolika vzácných lidí a mezi nimi Líska a hned několik jejich členů.
- **Tisíce lidí podpořilo své pěstitele na Férové snídani**
Na 137 místech České republiky dalo dnes více než pět tisíc lidí jasně najevo, že je zajímavá, kdo a za jakých podmínek pro ně pěstuje například čaj, kávu nebo zeleninu a ovoce. Stalo se tak na pikniku s názvem Férová snídaně NaZemi, který podporuje fairtradové a lokální pěstitele. V ČR se slavil už popáté, koná se vždy druhou květnovou sobotu na Světový den pro fair trade. Na některých místech přišlo, jinde počasí pikniku přálo a vykouklo i sluníčko.
- **Pěstitel kakaa z Pobřeží slonoviny předal titul Fairtradová škola vsetínské ZŠ Sychrov**
Základní škola Sychrov před zraky všech žáků a pedagogů získala titul Fairtradová škola. Převzala ho od fairtradového farmáře ze Západní Afriky, který přijel do Česka v rámci mezinárodní kampaně Za férovou čokoládu! ZŠ Sychrov se tak připojila ke stovkám dalších škol na světě, které podporují fair trade. Je již třináctou školou v ČR s tímto titulem a navíc čtvrtou ve Zlínském kraji, www.fairtradovamesta.cz

➤ **Evropský týden udržitelného rozvoje**

Jde o celoevropskou iniciativu propagující myšlenku **udržitelného rozvoje** a iniciativy, které se udržitelnému rozvoji věnují. Poprvé proběhne v týdnu od 30. května do 5. června 2015 jako souhrn konferencí, výstav, trhů, filmových promítání, komunitních akcí, prezentací udržitelných podniků, vzdělávacích projektů a dalších aktivit po celém území ČR, potažmo Evropy. Zapojit se může každý! [Více o ETUR »](#)

➤ **Nadace Proměny vydala praktickou brožurku, která především školám, ale i rodičům, obcím nebo dalším zájemcům o téma jednoduše objasňuje legislativu spojenou s rozvojem a užíváním školních zahrad a hřišť.**

„Je stavbička z vrbového proutí herním prvkem?“ ... „Chceme na zahradě naší školy vytvořit originální prvek, ale bojíme se certifikace.“ ... „Můžeme na zahradě používat dešťovou vodu?“ ... „Bezpečný je pro děti pouze typizovaný herní prvek.“

Materiál, který nadace připravila ve spolupráci s odborníky, **reaguje na nejčastější otázky k certifikaci, hygieně, provozu a údržbě zahrad a hřišť a vyvrací některé mýty s nimi spojené.** Poradí, jak postupovat, ať už při dílčích úpravách a užívání školní zahrady, nebo při její kompletní obnově. Záměrem nadace je především podpořit zajímavé nápady a plány aktivních škol a rodičů, jimž závazné předpisy nemusejí stát v cestě.

Brožura „**Školní zahrady a legislativa**“ je zdarma ke stažení na webu Nadace Proměny, kde jsou k dispozici i další podrobnosti: http://www.nadace-promeny.cz/cz/novinky/356_prave-vydavame-skolni-zahrady-a-legislativa.html

Vydáním brožury Nadace Proměny pokračuje v rozšiřování volně dostupné podpory a inspirace určené především školám a rodičům i všem, kdo chtějí rozvíjet prostředí pro děti a jejich vzdělávání. Další zajímavé a užitečné informace na tematickém portálu www.promenyproskoly.cz.

➤ **XXXV. TRADIČNÍ KOSENÍ a škola ochrany přírody 2015 zaměřená na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat s mezinárodní účastí, 4. - 10. července a 11. - 18. července v přírodní rezervaci Bílé Potoky**
V malém jubileu 35 let chtějí pořadatelé přivítat též dřívější účastníky a jejich ratolesti, i přátele ze zahraničí. Dejte den, či několik dnů, přednost před civilizací, životu v přírodě, při tradičním sečení kosou, sklizni sena, obnově bělokarpatské krajiny, poznávání přírody, tělesně duchovním rozvoji v Bílých Karpatech.

Kontakt: KOSENKA, Brumovská 11, Valašské Klobouky 766 01, tel. 736 777 144, e-mail kosenka@kosenka.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **MMR na níže uvedeném odkaze zveřejnilo plán výzev u všech OP pro období 2014-2020**
<http://www.dotaceeu.cz/cs/Kalendar-akci?t=4#Tabs>
- **Nadace Partnerství nabízí granty na sázení stromů.** Do 28. května si mohou obce, školy, spolky a další organizace požádat o příspěvek na podzimní výsadbu stromů. Grant ve výši až 30 tisíc korun poskytuje Nadace Partnerství a můžete jej využít ke koupi sazenic stromů a keřů, kůlů, ochranného pletiva a dalšího potřebného materiálu. Důležité je, aby se do sázení zapojila místní veřejnost a sázely se druhy, které jsou na území původní. Podmínky pro získání grantu najdete na [tomto odkazu](#).

- **Nadace VIA vyhláší opět grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**, <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Osvětová kampaň Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené, 9.-25.5.2015**, www.kampanft.wz.cz, <https://www.facebook.com/poctivevyrobene>
- **Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**
V pátek 1. května startujeme 3. ročník. Na území kraje budou do konce června probíhat programy, exkurze, výstavy, semináře, slavnosti a soutěže pro děti i dospělé. <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetova-kampan-prirodni-zahrada-1>, <https://www.facebook.com/prirodnizahrada>
- **Pozvánky na akce do Centra Veronica Hostětín** najdete na www.hostetin.veronica.cz
Poďte se inspirovat a vydejte se spolu s námi na exkurzi přírodními zahradami ve Valticích a Tullnu. Vyrážíme 23. května 2015. Nástupní místa do autobusu jsou Brno a Břeclav. Více informací na webu: <http://1url.cz/ava4>
Letošní **otevření naučné stezky Naokolo Hostětína**, spojené s výtvarným a hudebním zážitkem. Centrum Veronica Hostětín, 24. května 2015.
Workshop Potravinová soběstačnost a potravinové zahrady, Centrum Veronica Hostětín, 5.- 7. 6.2015.
Rámcový přehled témat: Soběstačnost v kalorických potravinách - proč a jak? Základy péče o půdu, kultivace půdy, práce s nástroji. Pěstování kalorických plodin - jak vypěstovat, zpracovat a uskladnit kukuřici, dýně, fazole a brambory. Jaké existují druhy a odrůdy těchto plodin. Které z nich jsou nejlepší k jídlu a k domácímu pěstování. Kde a jak sehnat osivo/sadbu zajímavých odrůd, jak pěstovat, sklízet a skladovat - konkrétní tipy, praxe. Semenaření kalorických plodin - techniky izolování, izolační vzdálenosti, domácí semenná banka, semenaření kukuřice, dýní a fazolí. Využití plevelů a bylin v kuchyni s ochutnávkou.
Lekto Mgr. Marek Kvapil - zahradník a sběratel odrůd (semínků). Provozuje web www.potravinovezahrady.cz a lektoruje permakulturní a samozásobitelské kurzy, jimiž prošly stovky účastníků. Píše a přednáší o permakultuře, zahradničení, udržitelném zemědělství a problémech průmyslové společnosti. Vystudoval filosofii a sociologii. Zahradničí na Hané.
Více informací na webových stránkách: <http://1url.cz/ZXJk+>
Přihlašování je možné prostřednictvím registračního formuláře: <http://1url.cz/xXn1>
- ZO ČSOP KOSENKA zve na tradiční akci **Kosení a škola ochrany přírody a krajiny v Bílých Karpatech 2015**. Kontakt: KOSENKA, Brumovská 11, Valašské Klobouky 766 01, tel. 736 777 144, e-mail kosenka@kosenka.cz
- **Dětská lesní školka Halenkov pořádá KAŽDOU STŘEDU hlídání dětí od 2 do 6 let**, www.lesni-skolka-halenkov.cz

- **Včely, včelky, včeličky**, 20. a 21. 5. 2015 v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí.
Dozvíte se, co se děje od jara do zimy ve včelím úlu, co je to brť a proč se medvěd jmenuje brtník. Pod odborným dohledem zkušených včelařů můžete nahlédnout do skutečného včelího úlu plného živých včel, dozvíte se také, jak včela zpracovává pyl, nektar nebo medovici. Těšit se můžete i na sladkou ochutnávku, komentovanou prohlídku výstavy Společenský život hmyzu i tvořivou dílnu inspirovanou světem včel. **Akce po předchozím objednání** na tel. 571 611 764.
Více informací na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/vcely-vcelky-vcelicky/>
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>
- **55. Mezinárodní festival filmů pro děti a mládeže ve Zlíně již za dveřmi.**
Ve dnech 29.5. - 4.6.2015 vás čeká řada programů, setkání a filmů. Líska bude s Vámi.
<http://www.zlinfest.cz/25336-zamek>
- **14/15 Bařův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Třídenní seminář pro MŠ zaměřený na osobnostní rozvoj cílové skupiny ve vztahu k environmentální výchově**, 18. - 20. května 2015 v Praze na Toulcově dvoře.
<http://www.pavucina-sev.cz/?idm=126>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Vzdělávací akce projektu Bezpečně a zdravě do života:

Dvoudenní seminář Zdravá školní zahrada – 18.-19. května 2015, ZŠ Vsetín, Rokytnice

Víkendový třídenní kurz Zdravé sezónní vaření – 19.-21. června 2015, Centrum Veronica Hostětín.

Pozvánky a přihlášky ke stažení najdete zde:

<http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Na každou akci je nezbytné vyplnit přihlášku a odeslat ji v určeném termínu na infoevvo@seznam.cz

Akce jsou doporučeny pedagogům i pracovníkům jídelen škol a školských zařízení (vždy uvedeno v pozvánce).

Vzdělávací akce, včetně stravování či ubytování, jsou pro Zlínský kraj zdarma a jsou hrazeny z prostředků OPVK.

Přihlášky a informace: infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

[https://www.facebook.com/pages/zdravě do zivota](https://www.facebook.com/pages/zdravě-do-zivota)

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Lísky, o.s.
Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- Muzea regionu Valašsko, p. o. zámku Kinských ve Valašském Meziříčí: Lektorský program **Společenský život hmyzu**, který k vidění již jen **do 31. 5. 2015**. Výukový program seznamuje s tajemným světem hmyzu a s tím, jak jejich společenstva žijí. K vidění jsou modely mraveniště, termiště, hmyzí domečky a řada dalších exponátů. Součástí výstavy je ukázka řady inktárií s **živými obyvateli**. Těšit se tak můžete na mravence, šváby, čmeláky, strašilky, pakobylky a řadu dalších. Žáky ve výstavě čeká také řada interaktivit - hmyzí převleky, hry a úkoly. Více informací na: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecensky-zivot-hmyzu/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/taboru>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- ✓ **7. ročník Eko-olympiády pro základní školy, středa 20. května 2015, ZŠ Zlín –Štípa.**
<http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- ✓ **ŽBAKO - Žákovská badatelská konference je určena žákům druhého stupně základních škol i víceletých gymnázií.** Organizuje ji Líska – o. s. pro EVVO ve Zlínském Kraji s dalšími partnery a pod odbornou záštitou Katedry biologie Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

4. ŽA-BA-KO proběhne 26. května ve Vsetíně – Maštaliska, Horní nám. 3

Více informací najdete na Facebooku a <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

<https://www.facebook.com/skutečnězdravaskola>,

<http://www.skutečnězdravaskola.cz>

Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz (o udržitelné spotřebě v domácnosti).

Žijte BIO

na www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín,** Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích.

- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).
V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- V Lísce jsme pro vás spustili web www.poctivevyrobene.cz
Najdete zde i výstupy, fotografie a videa: <http://www.liska-evvo.cz/doc/vystupy-projektu>
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Sdružení Tradice Bílých Karpat** koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků.
Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

❖ Prodejní místa:

- Nabídku na produkty od místních farmářů a výrobců, seznam trhů a akcí a další zajímavé informace můžete najít na <http://www.liska-evvo.cz/doc/kde-nakupovat>, nebo na <http://www.nalok.cz>
- **Centrum Veronica Hostětín**, <http://hostetin.veronica.cz>
- **Prodejna ODTADYMA, o.p.s.**, Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.
- **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> **Regionální potraviny**, www.zdediny.cz
- Region Slovácko provozuje v Uherském Hradišti na Masarykově náměstí v jezuitské koleji prodejnu, kde najdete výrobky nesoucí značku **Tradiční výrobek Slovácko**, www.tradicnivyrobek.cz
- **Krajanka – sociální podnik je prvním farmářským obchodem v Kroměříži**. Naším cílem je zákazníkům přinášet farmářské potraviny, včetně biopotravin, od místních a regionálních potravinářských potravin. Farmářské a domácí potraviny mají oproti běžným potravinám z hypermarketů řadu výhod – jsou chutné, zdravé a lokální. Za kvalitu farmářských potravin ručí jejich tradiční zpracovatelé z Kroměřížska a okolních regionů, <http://www.krajankasp.cz>

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Začínají bezové týdny:

Osvěžující bezová voda - protože všechny sirupy a podobné výrobky jsou plné cukru, v tomto období upřednostňuji velice jednoduchou variantu chutného a osvěžujícího nápoje - do džbánu naberu studniční vody /nebo šungitovou/, přidám tři květy bezu, snítku meduňky, či máty a dvě kolečka citronu.

Bezová marmeláda:

10 čerstvých bezových květů /otrháme od stopek a zalijeme

750 ml převařené vody – necháme v chladu 3 dny.

Třetí den scedíme, přidáme šťávu z 1 citronu, přidáme

200 g želírovacího cukru a vaříme 1 minutu, poté přidáme 200g krystalového cukru a vaříme cca 7 minut /pro lepší chuť, nebo různé varianty přidejte skořici, hřebíček, nebo pomeranč/

Med z květů černého bezu

30květů, 1 citron pokrájený na kolečka povaříme v 0,75lt vody 10 minut, poté necháme do druhého dne.

Druhý den scedíme, přidáme 1,5kg cukru a vaříme do zhoustnutí. /Pro zvýraznění chuti můžeme přidat skořici/

Bezový sirup:

Sirup 1:

40 bezových květů zalít 2lt vody a necháme přes noc.

Ráno scedíme a přidáme 1kg třtinového cukru a povaříme 20 minut.

Přidáme šťávu z 1 citronu /pro jinou chuť z pomeranče/ a povaříme 5 minut.

Horké naléváme do lahví a uzavřeme.

/Sirup vydrží půl roku, když ho uskladníme na chladném místě/

Sirup 2:

40 bezových květů zalít 3lt vody a nechat přejít varem. Přidat šťávu ze 3 citronů a nechat do druhého dne.

Druhý den scedit, odměřit obsah a přidat třtinový cukr v poměru 1:1 /na 1lt tekutiny dát 1kg cukru/. Vše pomalu přivést k varu a míchat do úplného rozpuštění cukru. Horké nalít do sklenic, uzavřít a dát vzhůru dnem.

/Sirup vydrží půl roku, když ho uskladníme na chladném místě/

Šumivý bezový nápoj

Převaříme 4l vody které necháme vychladnout. Přidáme 4 velké květy černého bezu, 0,5kg cukru, 1 omytý, na plátky nakrájený citron bez jader a 1/8lt ovocného octa. Nalijeme do 5lt sklenice na zavařování, převážeme plátnem a 3x denně s obsahem zamícháme po dobu 9 dnů.

Pak vše přecedíme a nalijeme do lahví se šroubovacím uzávěrem a uložíme na 3 týdny do chladu.

/Po otevření nápoj šumí/.

Zdroj: Bylinky pro radost

Recepty na fairtradové buchty, které připravila na Férovou snídani ve Vsetíně Líska:

Kakaová buchta s tvarohem a ořechy

150 g másla, 150g FAIR trade třtinového cukru, 150ml mléka, 2 bio vejce, 5 lžíc FAIR trade kakaa, lžička jedlé sody, 100g vlašských ořechů, 250g tvarohu, 200 g hladké mouky

Máslo s cukrem vyšleháme, přidáme vejce a ostatní suroviny, pečeme při 180°C cca 25 minut na vymazaném a vyspaném plechu.

Kokosová buchta

Těsto I: 2 bio vejce, 150g FAIR TRADE třtinového cukru, 300g hl. mouky, 250 ml mléka, lžička jedlé sody.

Těsto II: 150g FAIR TRADE kokosu, 100g FAIR TRADE třtinového cukru, 200 ml smatany na šlehání

Na dokončení 200ml smetany, 50g FAIR TRADE kokosu

Suroviny na 1. těsto smícháme a rozložíme na plech vyložený pečícím papírem, suroviny na 2. těsto spojíme a naneseme na 1. těsto a pečeme při 180°C cca 25 min.

Na ještě teplou buchtu ušleháme 200ml smetany a rozetřeme, na závěr posypeme kokosem a necháme vychladnout.

Autor: Veronika Jurásková, restaurace Salis, Liptál

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA** » Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?** Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **V Lísce máme ediční centrum Oříšek**, najdete v něm:
<http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicke-listy-1>
<http://www.liska-evvo.cz/doc/metodiky>
- **POLY doporučuje:**
dětské nářadí či ponk
najdete na <http://www.spolecenskehry-hracky.cz/drevene.../drevene-naradi/>
<http://www.spolecenskehry-hracky.cz/.../kufrik-s-naradim-de-.../>

knihu: Příběh semínka

autoři: Marta Lucci, Claudia Gottardová

Bylo jednou jedno velmi malé semínko z plastelíny...

Z PLASTELÍNKY?!? Ano, opravdu z plastelíny!

A toto je příběh, ve kterém naše neobyčejné semínko vynaložilo všechny své síly, aby se stalo opravdovým semínkem...

Kniha nabízí kromě roztomilého příběhu i čtrnáct úkolů, které můžete provést doma nebo v mateřské škole. Podporuje zájem dětí o přírodu a přináší základní poznatky ze života rostlin a jejich rozmnožování. <http://knihy.cpress.cz/pribeh-seminka.html>

Knihu: Rok s krtkem

autorka Miroslava Sloupová

Hra a prožitky představují nejefektivnější způsob předávání informací a osvojování si nových poznatků. Princip učení hrou vyzdvihuje také tato publikace, nabízející ve 23 kapitolách konkrétní a detailně připravené náměty pro práci s dětmi podle čtyř ročních období a na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Každá kapitola má cíl odpovídající RVP PV a je uvedena jedním z krtkových dobrodružství. Po poslechu motivačního příběhu následují rozmanité aktivity – řízená diskuze na cíleně volená témata, artikulace a grafomotorická cvičení, řešení drobných rébusů, jednoduché didaktické hry, výtvarné činnosti a tvoření z rozličných materiálů, pohybové hry s doprovodem písničky či básničky apod. Knihu ocení učitelky v MŠ, pracovníci mateřských center a vychovatelé předškolních dětí v dětských domovech, inspiraci v ní najdou i studenti pedagogiky a rodiče.

autorka Miroslava Sloupová pracuje 25 let jako učitelka MŠ v Českých Budějovicích. Absolvovala střední pedagogickou školu, obor učitelství v MŠ.

<http://www.megaknihy.cz/predskoln.../170566-rok-s-krtkem.html...>

MŠ Na zahradách, pracoviště Tylovice, Rožnov p.R. doporučuje:

Seznamte děti a POLY s drumbenem!

Co je to drumben?

- Víceúčelový nábytek a rytmický nástroj
- Originální doplněk interiéru
- Vyroben z přírodních a recyklovaných materiálů
- Český výrobek

K čemu se drumben hodí?

- pro výuku i volnočasové aktivity
- pro prevenci rizikového chování mládeže
- pro muzikoterapii a arteterapii

<http://drumben.com/>

■ Centrum Veronica Hostětín vydalo brožuru Jak posílit místní ekonomiku.

Najdete ji ke stažení na <http://www.veronica.cz/?id=128>
Tištěné jsou v omezeném počtu k mání v Hostětíně za 50 Kč

■ Muzeum regionu Valašsko vydalo 1. května nové číslo oblíbeného časopisu VALAŠSKO - VLASTIVĚDNÁ REVUE. Dočtete se zde řadu zajímavostí z historie, současnosti, přírody, lidové kultury i umění.

Více informací na stránkách www.muzeumvalassko.cz

■ Půvabná kniha "Kouzelné proměny - Ze starého nové - stylově a s přehledem"

Albatrosmedia.cz.

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- ✓ **Výukový program Lísky „Odkud se bere jídlo“**
Projekt Bezpečně a zdravě do života putuje po školách v regionu s výukovým programem Odkud se bere jídlo. <http://www.tvbeskyd.cz/deti-se-ucily-odkud-se-bere-jidlo/>
- ✓ **Hlasujte pro kuchařku lesní školky Vrběnka Valašské Klobouky**
<https://www.startovac.cz/projekty/uvarime-macku-podte-na-lizacku/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Děti, alou ven! Je to dobré pro oči, kosti i proti ADHD

Čas, který děti tráví hraním venku, se za posledních dvacet let dramaticky zkrátil a nahradil ho čas před televizí či počítačem. Podle odborníků to může zanechat neblahé následky na fyzickém, ale i psychickém zdraví dětí. Přečtěte si čtyři hlavní důvody, proč byste měli s dětmi pravidelně vyrážet ven do přírody.

Zdroj: http://ona.idnes.cz/deti-hrat-venku-pobyv-zdravy-dio-/deti.aspx?c=A150503_221135_deti_haa

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji,

tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Rozesílku připravuje a rozesílá Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.